

**DE TOEKOMST
GERICHTE WIJK**

Ambitieweb Tool

Hoe kom je tot een
Toekomstgerichte Wijk?

Guus Pieters

Februari 2025

Voorwoord

Doel van dit stuk: Opdrachtgever en opdrachtnemer activatie

Context van dit stuk: Dit stuk is een ‘deelproduct’ dat we aanbieden aan gemeente en Infra bedrijf om integraal samen te werken bij wijkvernieuwing: in de samenwerking met opdrachtgever en in de wijk.

Steeds meer ondernemingen willen impactvol bijdragen aan de vervangingsopgave en verduurzaming van naoorlogse wijken. Hun claim is dat zij meer waarde kunnen toevoegen als zij eerder in het proces worden betrokken.

“Zou het niet fantastisch zijn als we in ons wijkproject sociale, ecologische en economische impact realiseren?”

Ambitiweb kun je gebruiken in de initiatieffase, de ontwerpfase van en voorafgaande aan de start van de daadwerkelijke uitvoering van een project.

In de initiatieffase helpt opdrachtgevers om kwaliteitsuitgangspunten te formuleren. In de ontwerpfase om met beleidsadviseurs en specialisten te focussen. En in de voorbereiding van de uitvoering als gespreksagenda voor samenwerkende partijen over de ambities voor de wijk die wordt ingericht.

De tool Ambitiweb¹ bestaat al enige tijd. Gemeenten gebruiken dit hulpmiddel bij het concretiseren van klimaat-, circulariteits- en energiebeleid voor hun projecten.

Dan gaat het met name in de plan- en ontwerpfase van grotere, langjarige projecten. Dit instrument is uitstekend geschikt voor herinrichting van (naoorlogse) wijken waarin niet alleen de verduurzaming maar ook de sociale cohesie van belang zijn. Ook voor infrabedrijven die langdurig actief willen zijn bij ontwerp en uitvoering van toekomstgerichte wijken.

Laat je inspireren?

Haal wat kan en nodig is uit jezelf, je team en de mensen in de wijken waar je werkt!

Guus Pieters

Februari 2025

Programma Toekomstgerichte Wijk, Building Changes

¹ <https://www.duurzaamgww.nl/documenten/58-ambitiweb>

1. Inleiding

‘Samen werk maken van het sociaal maatschappelijk en economisch rendement voor inwoners, bedrijven en de gemeente bij herontwikkeling van wijken.

Bij de diensten Stedelijke ontwikkeling en Beheer Openbare Ruimte van gemeenten, verantwoordelijk voor de fysieke leefomgeving, bezint men zich op het vraagstuk van het vergroten van de sociale, ecologische en economische impact van het werken aan de fysieke leefomgeving in buurten en wijken. Daarbij kijkt zij nadrukkelijk naar de rol van betekenis die de Infra hierbij kan spelen omdat zij dagelijks in deze buurten en wijken aan het werk zijn. Dat maakt het van belang om daaromtrent een eigen referentiekader en gedachtegang te ontwikkelen.

Zou het niet fantastisch zijn als ...?

Deze notitie geeft samengevat weer wat Ambitieweb is en hoe het je kan helpen bij het gezamenlijk formuleren van ambities voor een toekomstgerichte wijk.

Ambitieweb is één van de tools voor Aanpak DGWW. CROW² beheert deze aanpak en tools. Voor het invullen van een Ambitieweb heeft CROW een handreiking³ geschreven die je helpt de thema's uit te werken.

2. Wat is een Ambitieweb?

Het Ambitieweb is een hulpmiddel voor het gestructureerd vastleggen en vast blijven houden van de duurzaamheidsambities gedurende een project.

Het Ambitieweb is het best te gebruiken in de concept- of planfase, ontwikkel- of ontwerpfase van een project.

Ambitieweb maakt een visuele weergave van twaalf duurzaamheidsthema's en de daaraan gekoppelde ambitieniveaus en geeft:

1. Hulp bij de doorwerking van beleid naar uitvoeringsplannen.
2. Inzicht in de grootste duurzaamheidsbelasting op het thema, om daar vervolgens een minimale duurzaamheidsprestatie mee te behalen, die tenminste gelijk aan of beter is dan de huidige situatie
3. Concrete reductiedoelstellingen en significante verbeteringen op dit thema.
4. Inzicht in toegevoegde waarde: in plaats van 'minder slecht' is er geen negatieve belasting. Het project is bijvoorbeeld klimaatneutraal, energieneutraal of circulair. Mogelijk kan er zelfs een positieve bijdrage geleverd worden, bijvoorbeeld door het leveren van energie.

3. Handvatten voor sociale en duurzaamheidseisen

Het invullen van het Ambitieweb en uitwerken van de thema's zijn toegelicht in de hiervoor genoemde handreiking. De vastgelegde niveaus per thema geven

² <https://www.duurzaamgww.nl/aan-de-slag/aanpak-duurzaam-gww>

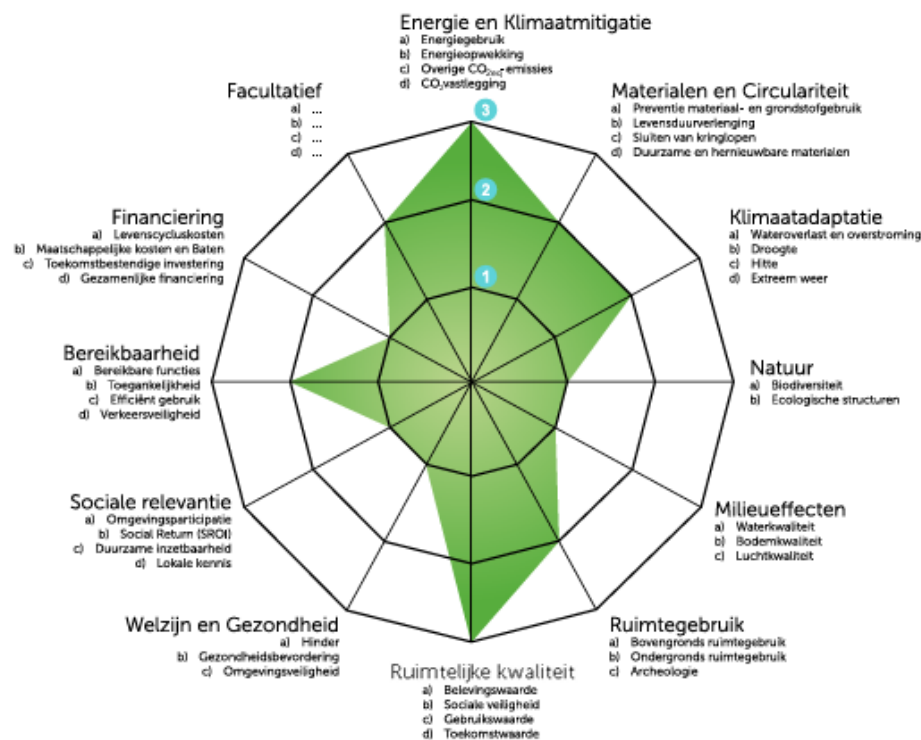
³ <https://www.duurzaamgww.nl/documenten/58-ambitieweb>

vervolgens een handvat om welzijn, bereikbaarheid en/of duurzaamheidseisen op te stellen voor de wijk die je wilt herinrichten. Je kunt in de plan- of ontwerpfase ook inzoomen op een selectie van thema's.

In Figuur 1 is een Voorbeeldspecificatie **Duurzaamheid** uitgewerkt op drie niveaus voor de (geselecteerde) thema's Energie & Klimaat, Materialen & Grondstoffen en Duurzame Bereikbaarheid en Ruimtelijke kwaliteit.

Daarnaast is het Ambitieweb in te zetten als:

- Communicatiemiddel – binnen het projectteam maar ook richting bijvoorbeeld bewoners op een voorlichtingsbijeenkomst
- Een brainstormplaatje voor politici: door het abstractieniveau zonder technische keuzes en/of exacte omschrijvingen vormt het een verantwoording van gekozen ambities en een samenvatting van gevoerde discussies.
- Een middel om focus mee aan te geven aan derden zoals adviesbureaus, aannemers, leveranciers, etc.

Figuur 1 Voorbeeldspecificatie Duurzaamheid

4. Aan de slag met Ambitieweb

Gemeente en stakeholders bepalen de ambitieniveaus per thema of focusgebied op drie niveaus voor een bepaalde beleidsperiode of concreet voor een wijkgebonden aanpak. Ambitieniveaus zijn dynamisch afhankelijk van de bereikte resultaten en gemeten effecten.

Het projectteam legt de ambities vast en vertaalt deze naar heldere projectdoelen en criteria. Dit kan met behulp van het Ambitieweb. De bijdrage van dit specifieke project aan het totaal van de organisatiedoelen wordt ook in beeld gebracht.

Hoe gebruik je het Ambitieweb?

1. Ga na in hoeverre een generiek Ambitieweb aanwezig is. Dit helpt bij het formuleren van projectambitie.
2. Bepaal als opdrachtgever vervolgens het ambitieniveau met concrete doelstellingen per thema.
3. Leg dit vast in de project scope van het wijkontwikkelingsproject.
4. Voorzie de doelen zoveel mogelijk voorzien van meetbare indicatoren die zijn te gebruiken voor eisen, EMVI of gunningscriteria.

Resultaat

Met het Ambitieweb ligt de **wijkgebonden projectambitie** vast en zijn er oplossingsrichtingen in beeld. De ambities zijn aan de scope toegevoegd. Het gevulde Ambitieweb is hiermee onderdeel van het afwegingskader voor het project en vormt de basis voor het specificeren of het verder ontwerpen.

Denk niet alleen aan duurzaamheidsambitie. Bij toekomstgerichte wijken spelen vaak sociale cohesie en welzijnsvraagstukken een belangrijke rol. Van belang is dat deze ambities niet worden vergeten bij herinrichten van wijken.

Ambitieweb als gespreks- en afwegingskader

De opdrachtgever heeft samen met de belangrijkste stakeholders de definitieve ambities bepaald en vastgesteld in een ingevuld ambitieweb.

Besef dat ecologische, sociale en economische maatregelen kunnen leiden tot hogere investeringskosten.

Voordeel van het Ambitieweb is dat investeringen eerder in beeld komen omdat hierover het gesprek kan worden gevoerd met verschillende disciplines, die bij het herinrichten van een wijk betrokken zijn.

Ga na in hoeverre eventueel extra middelen beschikbaar zijn (gesteld). Wie moet erbij worden betrokken als er onvoldoende budget aanwezig is voor het realiseren van deze ambities?

Ambitieweb helpt opdrachtgevers, infra bedrijven en stakeholders bij het afwegen, beargumenteren en het maken van keuzes in plan- en ontwerpfase.

Wil je zelf met het ambitieweb aan de slag ga dan naar de website van CROW⁴ voor meer informatie. Ben je als gemeente of projectteam op zoek naar externe begeleiding van een ambitiewebsessie stuur dan een email aan Jan-Willem Weststrate van Building Changes. Emailadres: jww@buildingchanges.nl

⁴ <https://www.duurzaamwww.nl/documenten/58-ambitieweb>